

**WYKORZYSTANIE MUZYKOTERAPII W REWALIDACJI
DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKOWĄ**

IWONA KOŁPACKA

WYKORZYSTANIE MUZYKOTERAPII W REWALIDACJI DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKOWĄ

ZNACZENIE MUZYKI W ŻYCIU CZŁOWIEKA NA PRZESTRZENI WIEKÓW

- ❑ Starożytni Grecy i Egipcjanie muzykę doceniali nie tylko za jej wpływ na duszę i umysł, ale dopatrywali się w niej leczniczych właściwości. Muzykę i medycynę postrzegali jako jedność.
- ❑ Pitagoras twierdził, że muzyka prowadzi do przybrania wobec życia postawy pełnej umiaru i harmonii.
- ❑ Spójności muzyki i nauk medycznych doceniano w średniowieczu i renesansie. Student, by zostać lekarzem zobowiązany był do studiowania muzyki.
- ❑ Wzrost znaczenia muzyki i jej zastosowania w terapii następuje w drugiej połowie XX wieku. Wówczas w literaturze światowej pojawia się termin: *muzykoterapia*.

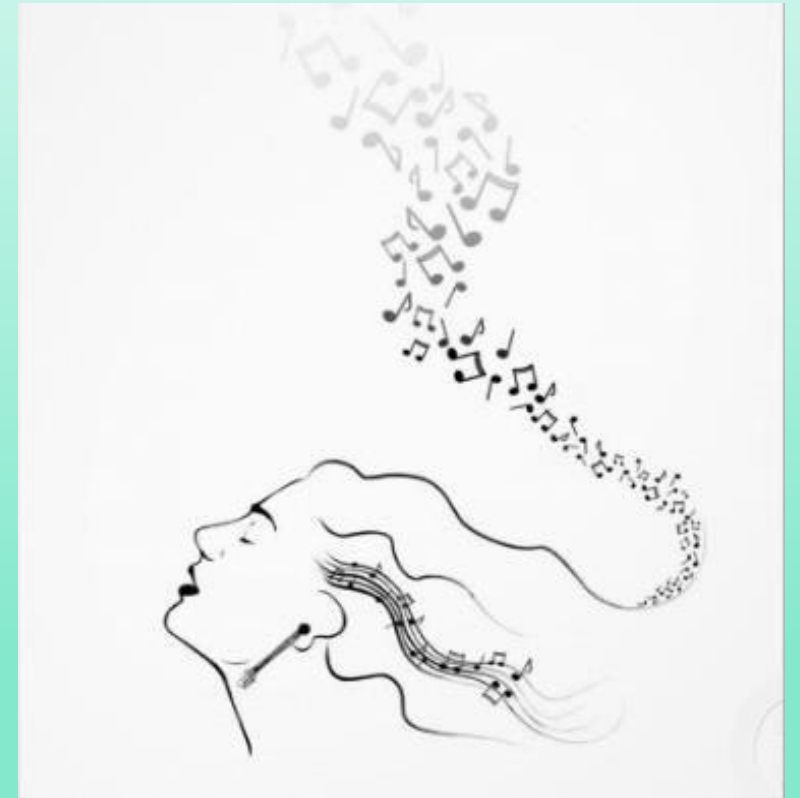

(1)

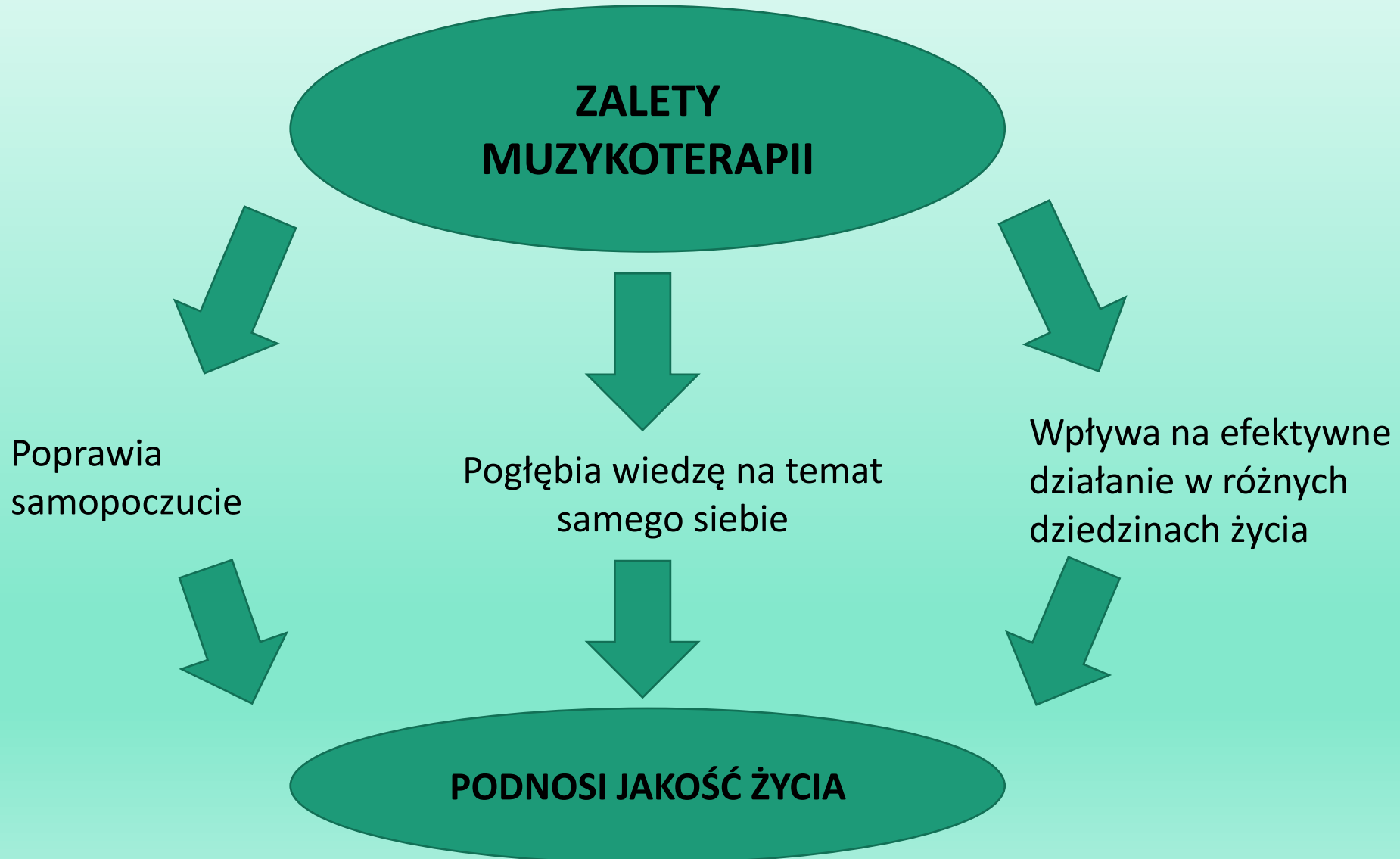
WYKORZYSTANIE MUZYKOTERAPII W REWALIDACJI DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKOWĄ

MUZYKOTERAPIA I JEJ ZASTOSOWANIE

- Muzykoterapia uważana jest za jedną z najstarszych i najbardziej atrakcyjnych form terapii poprzez sztukę.
- Muzykoterapia to świadome stosowanie muzyki w celach terapeutycznych.
- Muzykoterapia znajduje entuzjastów wśród psychologów, pedagogów i innych specjalistów zajmujących się diagnozą, terapią i profilaktyką zaburzeń.
- Muzykoterapia pomaga osobom z zaburzeniami rozwojowymi, emocjonalnymi, psychicznymi oraz niepełnosprawnościami fizycznymi i umysłowymi.

WYKORZYSTANIE MUZYKOTERAPII W REWALIDACJI DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKOWĄ

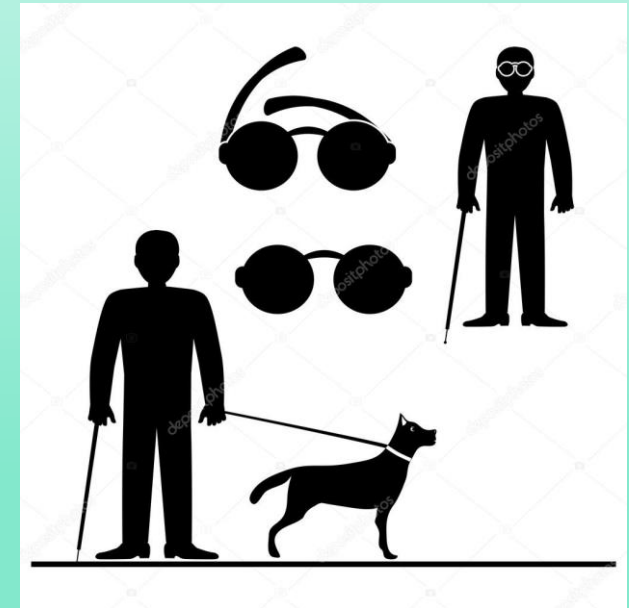

WYKORZYSTANIE MUZYKOTERAPII W REWALIDACJI DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKOWĄ

DZIECI NIEWIDOME I SKUTKI ICH NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

- ❑ To dzieci niewidome od urodzenia, ociemniałe (te, które utraciły wzrok po 5 roku życia) oraz szcążtkowo widzące.

- ❑ Skutki braku wzroku:
 - brak możliwości wizualnego poznawania świata
 - ograniczony odbiór informacji i przetwarzania tych informacji
 - ograniczenie nabywania nowych doświadczeń
 - utrata fizycznej pełnowartościowości
 - ograniczenia motoryczne
 - nieporadność ruchowa i tiki
 - utrudniony rozwój i zaspokajanie potrzeb
 - brak poczucia bezpieczeństwa,
 - utrata zaufania do pozostałych zmysłów
 - utrata niezależności osobistej, społecznego przystosowania i anonimowości
 - utrata poczucia własnej wartości

(3)

WYKORZYSTANIE MUZYKOTERAPII W REWALIDACJI DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKOWĄ

KOMPENSACJA ZMYŚŁU WZROKU

Dodatkowa stymulacja sensoryczna z otoczenia pozostałych zmysłów jest niezbędna dla prawidłowego rozwoju psychoruchowego dziecka

WĘCH

(4)

SŁUCH

(5)

DOTYK

(6)

WYKORZYSTANIE MUZYKOTERAPII W REWALIDACJI DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKOWĄ

MUZYKA W TERAPII DZIECI NIEWIDOMYCH

Tyflomuzykoterapia (muzykoterapia niewidomych i słabo widzących dzieci) stanowi jedną z odmian arteterapii, jedną z form oddziaływania fizjoterapeutycznego, psychoterapeutycznego stosującą w sposób wieloraki materiał muzyczny oraz inne zjawiska akustyczne (dźwiękowe) w celu stymulowania rozwoju dziecka, korygowania i kompensowania zaburzonych funkcji jego organizmu (np. poznawczych, orientacyjnych, lokomocyjnych, komunikacyjnych) oraz przysposobienia go do życia bez udziału wzroku lub przy znacznym jego osłabieniu.

WYKORZYSTANIE MUZYKOTERAPII W REWALIDACJI DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKOWĄ

ZASADY MUZYKOTERAPII DZIECI NIEWIDOMYCH

ZASADY

Organizacja muzykoterapii dzieci niewidomych powinna opierać się na pewnych zasadach. Należą do nich:

- zasada stymulacji poznawczej,
- zasada wzmocnienia pedagogicznego kierownictwa,
- zasada kształtowania doświadczeń sensorycznych,
- zasada rozwoju czynności dotykowych,
- zasada intelektualizacji oddziaływań muzykoterapeutycznych,
- zasada rozwoju działalności współzależnej na możliwie wczesnych etapach rozwoju,
- zasada kształtowania emocji i umiejętności ich wyrażania.

WYKORZYSTANIE MUZYKOTERAPII W REWALIDACJI DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKOWĄ

CELE TYFLOMUZYKOTERAPII DZIECIĘCEJ

CEL GŁÓWNY

- osiągnięcie przez dziecko samodzielności, która przejawia się w maksymalnie możliwej sprawności fizycznej, motorycznej, psychicznej oraz społecznej

CELE POŚREDNIE

- motywowanie do aktywności poznawczej i ruchowej,
- usprawnianie w zakresie lokomocji oraz manipulacji,
- korekta nieprawidłowych postaw ciała,
- redukcja bilndyzmów,
- doskonalenie funkcji zmysłów (głównie słuchu, dotyku i kinestetyki)
- obniżenie poziomu lęku i niepokoju,
- wzmocnienie akceptacji siebie i swojej niepełnosprawności,
- wiary we własne siły i wzmocnienie samooceny,
- nauka nawiązywania i podtrzymywania prawidłowych kontaktów,
- nauka współdziałania w grupie i przyporządkowania się jej normom,
- doskonalenie zmysłu artystycznego, rozwój zainteresowań i zdolności muzycznych uczestnika

WYKORZYSTANIE MUZYKOTERAPII W REWALIDACJI DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKOWĄ

FORMY AKTYWNOŚCI STOSOWANE NA ZAJĘCIACH MUZYKOTERAPII DZIECI ZDEFICYTEM WZROKU

- Formy muzyczno–ruchowe: improwizacja muzyczno-ruchowa, zabawa muzyczno-ruchowa, elementy tańca towarzyskiego i nowoczesnego, ćwiczenia gimnastyczno-taneczne
- śpiewanie piosenek,
- muzykowanie elementami dźwiękonaśladowczymi (wydobywanie dźwięków za pomocą różnych przedmiotów codziennego użytku),
- gra na instrumentach perkusyjnych,
- słuchanie muzyki,
- ćwiczenia słuchowe (np. z odgłosami otoczenia)
- ćwiczenia mowy (rytmizowanie sylab, wyliczanek itp.)
- improwizacje: wokalne, parateatralne (psychodrama, pantomima)
- relaksu z podkładem muzyczny,
- Swobodna rozmowa lub dyskusja terapeutyczna

WYKORZYSTANIE MUZYKOTERAPII W REWALIDACJI DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKOWĄ

KORZYŚCI PŁYNĄCE Z ZAJĘĆ TYFLOMUZYKOTERAPII

Muzyka dla dzieci niewidomych i słabowidzących jest najbardziej dostępną ze wszystkich sztuk pięknych. Jest jedyną sztuką, której pełne przeżycie nie wymaga udziału wzroku. Wykorzystanie muzyki w terapii dzieci z niepełnosprawnością wzrokową spełnia doniosłe zadanie kompensacyjne. Zajęcia muzyczno-ruchowe aktywizują dzieci motorycznie, zabawowo i poznawczo, wspierają rozwój zachowanych zmysłów, doskonałą orientację przestrzenną. Dzieci uczą się akceptacji własnych ograniczeń, pozbywają się negatywnych stanów emocjonalnych, nabywają pożądanych umiejętności społecznych, kształtują wrażliwość muzyczną.

(9)

(10)

BIBLIOGRAFIA

- [1] Kilian M., Cichocka M., Muzykoterapia w rehabilitacji dzieci niewidomych i słabowidzących – założenia teoretyczne (część 1), „Szkoła Specjalna” 2011, nr 4
Źródło: www.szkołaspecjalna.aps.edu.pl/media/13716/szsp_4_11.pdf
- [2] Konieczna E.J., Arteterapia w teorii i praktyce, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2007
- [3] Natanson T., Wstęp do muzykoterapii, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1979
- [4] Pikała A., Sasin M., Arteterapia. Scenariusze zajęć, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016
- [5] Lewandowska K., Muzykoterapia dziecięca, Studio „Norma”, Gdańsk 1996
- [6] Ossowski R., Wychowanie dzieci niesprawnych sensorycznie, [w:] Obuchowska I. (red.), Dziecko niepełnosprawne w rodzinie, WSiP, Warszawa 2008
- [7] Jarkowska A. E., Muzyka jako element wychowania w rozwoju osobowym dziecka z niepełnosprawnością, Maternus Media, Tychy 2004
- [8] Stadnicka J., Terapia dzieci muzyką, ruchem i mową, WSiP, Warszawa 1998
- [9] Cylulko P., Tyflomuzykoterapia dzieci. Teoria i praktyka muzykoterapii dzieci z niepełnosprawnością wzrokową, Akademia Muzyczna we Wrocławiu, Wrocław 2004
- [10] Janiszewski M., Muzykoterapia aktywna, PWN, Warszawa – Łódź 1993
Źródło: www.muzykoterapia.net.pl/artykuly/oblicza-muzykoterapii
- [11] Cylulko P., Muzykoterapia w rehabilitacji ruchowej dzieci niewidomych i słabowidzących, Wydział Nauk Medycznych PAN, Warszawa 1998
Źródło:

BIBLIOGRAFIA

Obrazy/źródło:

- (1) <https://i.pinimg.com/originals/b2/39/a0/b239a0833258ac6e8837582cab00f972.jpg>
- (2) [w=400&q=muzykoterapia+&simid=608032296436434710&ck=ED594580280818573EAEF9174C5F41C5&selectedindex=71&ajaxhist=0&vt=0&eim=0,3,4,6,8,10&sim=11](https://www.simid.pl/w=400&q=muzykoterapia+&simid=608032296436434710&ck=ED594580280818573EAEF9174C5F41C5&selectedindex=71&ajaxhist=0&vt=0&eim=0,3,4,6,8,10&sim=11)
- (3) https://st2.depositphotos.com/2158755/11892/v/950/depositphotos_118928416-stock-illustration-blind-man-and-his-guide.jpg
- (4) <https://s8.dziennik.pl/pliki/6360000/6360045-kobieta-wacha-kwiatka-900-666.jpg>
- (5) <https://krokdozdrowia.com/wp-content/uploads/2017/08/sluchawki-na-uszach.jpg>
- (6) https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=S36oZSuB&id=1A5A1ACCD4FA01BEEFF08D83575D9FBE3D91E6A8&thid=OIP.S36oZSuBXemr8q-mWPB4cgAAAA&mediaurl=http%3a%2f%2fintegracjasensoryczna.info%2fsites%2fdefault%2ffiles%2fstyles%2farticle_block%2fpublic%2ffield%2fimage%2fhands-717522_340.jpg%3fitok%3ddb7eDBZ0&exph=220&expw=220&q=zabawy+dotykiem&simid=608049506401454537&ck=D29CCF0A3B1DD8C8F9FED141185E07B1&selectedIndex=141&ajaxhist=0

BIBLIOGRAFIA

Obrazy/źródło:

(7) <https://www.miod-malina.pl/zdjecia/wplyw-muzyki-na-czlowieka.jpg>

(8) st2.depositphotos.com/2445737/12190/v/450/depositphotos_121903548-stock-illustration-illustration-of-kids-playing-different.jpg

(9) https://st2.depositphotos.com/2747043/8607/v/950/depositphotos_86073970-stock-illustration-children-boys-and-girls-singing.jpg

(10) <http://szkolyleczna.szkolnastrona.pl/przedszkole/container/rytmika2.jpg>